

ביום השני הקריב נתנאל בן צוער נשיא יששכר

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 גדול במיוחד, צמצום בדרך 'סילוק). וְכִינֵן שְׁעֵנֵן הַקֶּרֶבֶת פָּרָה
 2 אֲדוּמָה הוּא לְבָטֵל יְנִיקַת הַחִיצוֹנִים, ולמנוע מכוחות הטומאה
 3 ש'מחוץ' לקדושה לקבל תוספת חיות, לְכֵן פְּשׁוּרֵת הַפָּרָה צְרִיכָה
 4 לְהִיּוֹת נִפְרָת בְּעֵנֵן הַשְּׁעָרוֹת דְּוָקָא והפרה צריכה להיות בעלת
 5 שערות אדומות בלבד. וְזֶהוּ גַם
 6 הַטַּעַם שֶׁפָּרָה אֲדוּמָה נַעֲשִׂית
 7 בַּחוּץ ולא בפנים, עזרה של בית
 8 המקדש כמו שאר הקרבנות, פִּינֵן
 9 שְׁשִׁיקַת לְלַעֲוַמַת־זֶה'
 10 שְׁמַחוּץ לְגָבּוּל הַקְּדוּשָׁה
 11 כמבואר לעיל שהפרה האדומה נועדה
 12 לברר את הקליפות ולהעלות לקדושה
 13 ניצוצות אלוקות שנפלו בקליפות וכן
 14 למנוע מה'לעומת-זה' לקבל תוספת
 15 חיות. וּמִכָּל־מָקוֹם אף פעולת
 16 הפרה היא בעיקר כלפי חוץ, כאמור,
 17 צְרִיכָה לְהִיּוֹת הַזָּאת הַדָּם של
 18 הפרה אֶל נֶכַח מוֹל פְּנֵי אֵהָל
 19 מוֹעֵד דְּוָקָא, כלפי פנים העזרה
 20 פִּינֵן שְׁעֵנֵן פָּרָה אֲדוּמָה הוּא
 21 לְבָרֵר אֶת הַחוּץ (ה'לַעֲוַמַת־
 22 זֶה') ולהעלותו וּלְהַפְכוֹ
 23 לְקְדוּשָׁה והרי מקומה של הקדושה
 24 הוא בעיקר בפנים.
 25 ג) וּבִיאוֹר עֵנֵן פָּרָה אֲדוּמָה
 26 בַּעֲבוּדַת הָאָדָם הוּא עֵנֵן
 27 הַתְּשׁוּבָה שאף הוא בירור והעלאה
 28 של דברים בלתי רצויים, כפי שממשך
 29 ומבאר. דְּהֵנָּה¹⁸, פָּרָה אֲדוּמָה
 30 מְטַהֶרֶת טוּמְאַת מֵת, וְהָרִי
 31 עֵנֵן הַמֵּיתָה בְּרוּחָנִיּוֹת הוּא
 32 הַהֶעֱבְרָה עֵבִירָה על דְּרָכֵי
 33 הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת, שְׁזָהוּ שְׁאֲמָרוּ
 34 רַבּוֹתֵינוּ ז"ל¹⁹ רְשָׁעִים
 35 פְּתִייהֶם קְרוּיִים מְתִים כִּי עֵבִירָה
 36 על מצוות ה' היא התנתקות ממקור
 37 החיים ונקראת 'מות'. וְעֵנֵן זֶה של
 38 'מיתה' במובן הרוחני הוא לא רק
 39 עַל־יְדֵי חֲטָא וְעוֹן של עֵבִירָה על
 40 מצוות ה' מִמַּשׁ חֲסֵד־וְשָׁלוֹם,
 41 אֶלָּא גַם עַל־יְדֵי הַרְדִּיפָה
 42 המירוץ הבלתי פוסק אַחַר מִלּוּי

תָּאוֹת גְּשָׁמִיּוֹת, אֶפִּילוּ תָּאוֹת הֵיטֵר שאין בהם עבירה מפורשת על
 רצון ה' אבל כשאדם שקוע בתאוות גשמיות הוא מתרחק מאלוקות, מקור
 החיים, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה הָרִי הוּא נוֹפֵל מִמְדַּרְגָּתוֹ, וּמֵאֵן דְּנִפְּלֵל
 מְדַרְגָּיָה אֶקְרִי מֵיַת²⁰ ומי שנפל מדרגתו (ומעלתו הרוחנית) נקרא מת.
 וּכְמוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת שְׁהֵיִרְדַּ
 מִנְכָּסְיוֹ הַגְּשָׁמִיִּים חָשׁוּב כְּמֵת²¹.
 מְשֻׁמָּה עֵנֵן בַּעֲבוּרָה ה'
 הֵיא שְׁבָנֵי יִשְׂרָאֵל מִצַּד־עַצְמָם
 הֵם בְּמַעֲמַד וּמִצָּב רוחני שֶׁל
 עֲשִׂירוֹת, שְׁהָרִי כֵּל יִשְׂרָאֵל
 בְּנֵי מְלָכִים הֵם²², דְּכִינֵן שִׁישׁ
 הַעֲשִׂירוֹת דְּתוֹרָה
 וּמִצְוֹת, הֵנָּה מִצַּד זֶה נַעֲשָׂה
 אֶצְלָם עֵנֵן הַעֲשִׂירוֹת גַּם
 כְּפִשׁוּטוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת (עַר הָאֵט
 דִּי גְּאֻנְצָע וְוַעֲלֵט כל העולם שיין
 לו). אֶבֶל כְּאִשֶׁר נִמְשָׁךְ אל
 הַדְּבָרִים הַגְּשָׁמִיִּים וְרוֹדֵף אַחַר
 הַתָּאוֹת כּו', ומתאמץ להשיג את
 התאוות שלו, אֲזִי נוֹפֵל מִמְדַּרְגָּתוֹ
 הרוחנית וְיִוֹרֵד מִנְכָּסְיוֹ, וְחָשִׁיב
 נחשב כְּמֵת מבחינה רוחנית. אִף
 עַל זֶה יִשְׁנֹו תִּיקוֹן וּפִתְרוֹן של
 הַמִּצְבָּע עַל־יְדֵי הָעֵנֵן דְּפָרָה
 אֲדוּמָה שְׁמִטְהֶרֶת טוּמְאַת
 מֵת, שֶׁהוּא עֵנֵן הַתְּשׁוּבָה.
 וְזֶהוּ גַם מֵה שְׁמִכְבָּר בְּאַגְרַת
 הַקֶּדֶשׁ²³ שבספר התניא שְׁעַל־
 יְדֵי פָּרָה אֲדוּמָה נִתְבָּרַר ועולה
 לקדושה גַּם מֵה שְׁנִפְּל לְמִטָּה
 מְטָה מְנַגֵּה קְלִיפַת 'נְגַה' שהיא
 תערובת של טוב ורע (וכיון שמעורב
 בה גם מעט טוב היא נקראת 'נְגַה'
 לשון אור), הֵינּוּ מֵה שְׁנִפְּל לְקִלְפּוֹת
 הַטְּמָאוֹת לְגַמְרֵי שאין בהם טוב כלל,
 שְׁזָהוּ עֵנֵן הַדְּוֹנוֹת עֵבִירוֹת
 שֶׁנִּשְׁנו בְּמוֹדֵי שְׁהֵן מְג' קְלִיפּוֹת
 הַטְּמָאוֹת לְגַמְרֵי שְׁלִמְטָה

1 הַקֶּרֶבֶת פָּרָה אֲדוּמָה הוּא לְבָטֵל יְנִיקַת
 2 הַחִיצוֹנִים, לְכֵן פְּשׁוּרֵת הַפָּרָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת
 3 נִפְרָת בְּעֵנֵן הַשְּׁעָרוֹת דְּוָקָא. וְזֶהוּ גַם הַטַּעַם
 4 שֶׁפָּרָה אֲדוּמָה נַעֲשִׂית בַּחוּץ, פִּינֵן שְׁשִׁיקַת
 5 לְלַעֲוַמַת־זֶה' שְׁמַחוּץ לְגָבּוּל הַקְּדוּשָׁה. וּמִכָּל־
 6 מָקוֹם צְרִיכָה לְהִיּוֹת הַזָּאת הַדָּם אֶל נֶכַח פְּנֵי
 7 אֵהָל מוֹעֵד דְּוָקָא, פִּינֵן שְׁעֵנֵן פָּרָה אֲדוּמָה הוּא
 8 לְבָרֵר אֶת הַחוּץ (ה'לַעֲוַמַת־זֶה') וּלְהַפְכוֹ
 9 לְקְדוּשָׁה.
 10 ג) וּבִיאוֹר עֵנֵן פָּרָה אֲדוּמָה בַּעֲבוּדַת הָאָדָם
 11 הוּא עֵנֵן הַתְּשׁוּבָה. דְּהֵנָּה¹⁸, פָּרָה
 12 אֲדוּמָה מְטַהֶרֶת טוּמְאַת מֵת, וְהָרִי עֵנֵן הַמֵּיתָה
 13 בְּרוּחָנִיּוֹת הוּא הַהֶעֱבְרָה עַל דְּרָכֵי הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת,
 14 שְׁזָהוּ שְׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל¹⁹ רְשָׁעִים בְּחִייהֶם
 15 קְרוּיִים מְתִים. וְעֵנֵן זֶה הוּא לֹא רַק עַל־יְדֵי חֲטָא
 16 וְעוֹן מִמַּשׁ חֲסֵד־וְשָׁלוֹם, אֶלָּא גַם עַל־יְדֵי הַרְדִּיפָה
 17 אַחַר תָּאוֹת גְּשָׁמִיּוֹת, אֶפִּילוּ תָּאוֹת הֵיטֵר, שְׁעַל־
 18 יְדֵי־זֶה הָרִי הוּא נוֹפֵל מִמְדַּרְגָּתוֹ, וּמֵאֵן דְּנִפְּלֵל
 19 מְדַרְגָּיָה אֶקְרִי מֵיַת²⁰. וּכְמוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת שְׁהֵיִרְדַּ
 20 מִנְכָּסְיוֹ חָשׁוּב כְּמֵת²¹. וְהֵינּוּ, שְׁבָנֵי יִשְׂרָאֵל
 21 מִצַּד־עַצְמָם הֵם בְּמַעֲמַד וּמִצָּב שֶׁל עֲשִׂירוֹת,
 22 שְׁהָרִי כֵּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים הֵם²², דְּכִינֵן שִׁישׁ
 23 לְהֵם הַעֲשִׂירוֹת דְּתוֹרָה וּמִצְוֹת, הֵנָּה מִצַּד זֶה
 24 נַעֲשָׂה אֶצְלָם עֵנֵן הַעֲשִׂירוֹת גַּם כְּפִשׁוּטוֹ
 25 בְּגִשְׁמִיּוֹת (עַר הָאֵט דִּי גְּאֻנְצָע וְוַעֲלֵט). אֶבֶל
 26 כְּאִשֶׁר נִמְשָׁךְ וְרוֹדֵף אַחַר הַתָּאוֹת כּו', אֲזִי נוֹפֵל
 27 מִמְדַּרְגָּתוֹ וְיִוֹרֵד מִנְכָּסְיוֹ, וְחָשִׁיב כְּמֵת. אִף עַל זֶה
 28 יִשְׁנֹו הָעֵנֵן דְּפָרָה אֲדוּמָה שְׁמִטְהֶרֶת טוּמְאַת מֵת,
 29 שֶׁהוּא עֵנֵן הַתְּשׁוּבָה. וְזֶהוּ גַם מֵה שְׁמִכְבָּר
 30 בְּאַגְרַת הַקֶּדֶשׁ²³ שְׁעַל־יְדֵי פָּרָה אֲדוּמָה נִתְבָּרַר
 31 מְנַגֵּה, שְׁזָהוּ עֵנֵן הַדְּוֹנוֹת שְׁהֵן מְג' קְלִיפּוֹת הַטְּמָאוֹת שְׁלִמְטָה מְנַגֵּה,

18 בהבא לקמן - ראה אוה"ת שם ע' תשפא. סה"מ תרכ"ז שם (ע' ריג). 19 ברכות יח, ב. 20 ראה זהר ח"ג קלה, ב. עץ חיים שער ט (שער שבירת הכלים) פ"ב. לקו"ת חוקת נו, סע"ד ואילך. 21 נדרים סד, ב. הובא בפירש"י שמות ד, יט. 22 שבת סז, א. וש"נ. 23 סכ"ח.